

Beretn. ang. Nordisk Råds 15. og 16. session 1967 og 1968.

Positiv holdning til nordisk samarbejde.

Mens der således var delte meninger og megen usikkerhed om, hvordan Norden burde handle i den europæiske markeds-situation, rådede der omfattende enighed om, at man burde udnytte overgangstiden til at udbygge det nordiske samarbejde. Et fælles motiv hertil for de fleste af talerne var den øgede styrke, Norden derved ville få i de europæiske markedsforhandlinger. Holmberg lagde især vægten på harmonisering af lovgivningen med EEC-medlemskab for øje og ville undersøge mulighederne for fælles forhandling over for EEC. Statsminister Borten fandt, at „en styrking av det nordiske økonomiske samarbeid kan skje samtidig med at vi bestreber oss på å utvikle EFTA“. Man skulle dog måske ikke gøre sig for store forventninger om, hvad der kunne nås på kort sigt, tilføjede han. Arbejderpartilederen Trygve Bratteli slog fast, at „det synes i dag å være bred prinsipiell enighet om å nytte alle muligheter for å utvide og styrke det økonomiske samarbeidet i Norden. På denne basis er det oppgaven å realisere alle praktiske muligheter som her kan legges til rette, og jeg vil gjerne understreke at enhver utvikling av det nordiske samarbeid har sin selvstendige verdi uansett hvordan det i årene framover vil gå på de andre plan av internasjonalt samarbeid.“

Bertil Ohlin anså det ikke for klogt netop nu at rejse spørgsmålet om en nordisk toldunion. Derimod var der grund til at overveje harmonisering af en del af toldsatserne for at undgå „forvridning“ af handelen under EFTA-ordningerne.

Willoch vil arbejde på konkrete opgaver.

Handelsminister Willoch hentydede til de hidtil lidet positive resultater af det økonomiske samarbejdsudvalgs arbejde med „pakkeplanen“ af 1966 (se side 33), men ville endnu ikke foretage en endelig vurdering af dens muligheder. Dog mente han, at samarbejdet under alle omstændigheder burde føres videre med løsningen af konkrete opgaver: „Det er utvivlsomt slik at det i tiden fremover, både i lys av den handelspolitiske situasjon og av andre grunner, er av den største betydning for de nordiske land å bygge dette samarbeid ut.“ Tillige pegede Willoch på den harmonisering, der fandt sted

på lovgivningens og økonomiens område, og efterlyste særligt en indsats med hensyn til beskattningen. Derimod pointerede han, at det ikke var „realistisk å regne med et mer omfattendø markedsfelleskap for så vidt angår jordbruksvarer.“

Den norske senterpartist Jon Leirfall var stærkt kritisk over for norsk medlemskab af Fællesmarkedet og lagde des mere vægt på at holde Norden samlet over for EEC. Han var klar over, at det norske landbrug ville få vanskeligheder ved en nordisk løsning, men mente, at man måtte kunne forhandle herom.

Af de øvrige norske talere pegede Kristeligt Folkepartis gruppeformand, Lars Korvald, på konkrete nordiske samarbejdsopgaver (skatteharmonisering, Nordkalot-samvirke, trafik- og transportpolitik, forskningsfællesskab). Han var naturligvis klar over de vanskeligheder, landbrugsproblemerne vakte, men anså, at ministerkomiteens begrænsede mål: en vis samordning af importreguleringerne, „ser ut til å være nøktern og bør ligge innenfor mulighetens grenser.“

Den danske delegation vil aktivere samarbejdet.

Selv om talsmændene for Norge og Sverige således under generaldebatten indtog en klart positiv stilling til tanken om et kraftigere nordisk samarbejde (om Finland, se side 56), gav de dog kun svage antydninger om kraftig handling på konkrete områder. På denne baggrund vakte det des mere opmærksomhed, at man fra den danske delegations side tog til orde for en energisk aktivering af samarbejdet og foreslog at gå dristigere til værks end hidtil.

Statsminister Hilmar Baunsgaard, der fik ordet som tredje taler i generaldebatten, fastslog til indledning, at det realistiske udgangspunkt for overvejelserne måtte være, at den brede europæiske markedsløsning nu var skudt ud i fremtiden. Men at denne løsning fortsat måtte være markedspolitikens mål, kunne der ikke herske nogen tvivl om. Parallelt hermed erklærede han — ligesom også en række talere fra de andre lande — at „det ligger helt klart, at vi ikke kan tænke os på ny at se toldmure rejse sig gennem Øresund eller vore forbindelser med de andre nordiske lande kappet over på anden måde.“ I denne situation havde markeds-